

Sammanfattande Bedömarutlåtande

För Uppsala universitet, Cemus fristående kurser (2017)

1. Bakgrund

1.1 Bedömare

I bedömargruppen har följande personer ingått:

- Axel Andersson, studentrepresentant, miljövetenskap med inriktning naturvetenskap, kandidatprogram, Göteborgs universitet
- Christer Jonasson, lektor/docent i Naturgeografi, Kulturgeografiska institutionen, Uppsala Universitet
- Cecilia Mark-Herbert, lektor, Institutionen för skogens produkter, SLU
- Josefin Wangel, lektor i hållbar stadsutveckling, institutionen för Hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik, KTH (sedan 1 augusti 2017 forskare vid institutionen för stad och land, SLU)

1.2 Tidsperiod för utvärderingen

Utvärderingen började den 30 maj med ett möte mellan bedömare och studierektor för CEMUS, Daniel Mossberg. Christer Jonasson och Cecilia Mark-Herbert deltog fysiskt och Axel Andersson och Josefin Wangel deltog via Skype.

1.3 Metod och upplägg

Självvärderingen och underlagsmaterial analyserades individuellt genom en SWOT-analys, där S står för styrkor, W för svagheter, O för möjligheter och T för hot. SWOT-analyserna delades sedan i bedömargruppen.

Inför platsbesöket bestämdes att fokusera på intervjuer, framför observationer. Det bestämdes att intervjuerna skulle ske i grupper, men att grupperna skulle hållas homogena med avseende på funktion/roll. Följande respondent-grupper identifierades:

- TekNat utbildning, ledning & kansli
- CEMUS ledning, samordning & admin utbildning
- Kursamanuenser & kursassistenter - har jobbat mer än en kursomgång (kurser på svenska)
- Kursamanuenser & kursassistenter - har jobbat mer än en kursomgång (kurser på engelska)
- Kursamanuenser & kursassistenter - jobbar med sin första kurs (kurser på engelska & svenska)
- Kursarbetsgruppmedlemmar & gästföreläsare

Inbokning av intervjuer med respondent-grupper gjordes av Daniel Mossberg. Intervjuerna genomfördes den 14 och 15 september i CEMUS lokaler.

1.4 Vilka utbildningar som ingår i utvärderingsenheten (och utbildningen)

Utvärderingen har fokuserat på fristående kurser på grundnivå. Doktorandkurser har inte ingått i utvärderingen.

2. Utbildningens styrkor och svagheter

- Den studentledda undervisningen och examinationen är en genomtänkt och beprövad modell.
- Arbetssättet präglas av mång- och tvärvetenskaplighet.
- Amanuenser och studenter har hög grad av ansvar och frihet.
- De breda perspektiven är bra men, men det finns risk att det blir spritt.
- CEMUS ger verktyg för framtiden som egentligen inte tillgodoses någon annanstans.
- CEMUS tillämpar en annorlunda pedagogisk modell, inte en sämre version av den traditionella modellen, utan en annan syn på lärande.
- Man ska inte jämföra amanuenserna med lektorer, man måste jämföra CEMUS utbildningsmodell och -filosofi med den traditionella utbildningsmodellen och -filosofin.
- Forsknings- forskaranknytning; för att överleva på sikt är detta viktigt, men man måste tänka igenom modellen så att inte den studentledda undervisningen undermineras.
- CEMUS' verksamhet präglas i hög grad av entusiasm och engagemang
- Verksamheten är processororienterad. Det är viktigt att ha tydlig dokumentation av metoder, upplägg för workshops etc.
- CEMUS erbjuder något som ingen annan del av universiteten erbjuder. Här är i princip alla välkomna. Man "lärt för livet". På CEMUS börjar man jobba med reflektion och kritiskt tänkande redan från första början.
- Undervisningen har en hög pedagogisk nivå, med imponerande avancerade pedagogiska reflektioner från amanuenserna.
- Det råder oklarhet med hur studenter kan tillgodoräkna sig CEMUS' kurser. Detta behöver formaliseras och tydliggöras. Det varierar mellan utbildningsprogram och universitet.
- CEMUS är utan tvekan kvalitetssäkrat.
- CEMUS undervisar ca 600 studenter per år, men konkurrerar egentligen inte med de existerande programmen. CEMUS fristående kurser är ett komplement till existerande program och kursutbud i Uppsala. En risk med om man utvecklar ett CEMUS-kandidatprogram är att man börjar upplevas som en konkurrent.
- CEMUS-kurser utgör en grund för många andra (icke-kurs) aktiviteter som är av samhällsvärde (seminarier, öppna föreläsningar, medverkan på pedagogiska konferenser osv) men denna aspekt ingår inte primärt i vår utvärdering av de fristående kurserna.
- Den höga personalomsättningen bland amanuenserna är både en styrka, en utmaning och en risk.
- CEMUS har osäkra ekonomiska ramar/förutsättningar. Det sjunkande finansiella stödet under senare år inger oro.
- Det är oklart hur man ser på CEMUS från övriga intressenter på UU respektive SLU. Informationen om CEMUS liksom dess anseende behöver stärkas, och den kan mycket väl utgöra lite av ett framtidsorienterat och demokratiskt sätt att bedriva universitetskurser, som kan inspirera övrig universitetsverksamhet.
- Det finns en risk för fragmentering om inte kursamanuenserna lyckas hålla samman föreläsare och övningar.
- Den branta lärandekurvan i början (tydligt vid jämförelsen mellan grupperna förstaårs-amanuenser och mer seniora amanuenser).

- För att CEMUS ska kunna frodas och utvecklas, måste de ha en lämplig, välkomnande och långvarig akademisk hemvist.

3. Rekommendationer avseende utvecklingsbehov

- **Ekonomi och finansiering**
 - Ekonomi- och finansieringssituationen behöver bli mer stabil och långsiktig.
- **Forsknings- och forskaranknytning**
 - En modell för mer djupgående och långsiktig forskar- och forskningsanknytning behöver utvecklas som inte riskerar att underminera den studentledda undervisningsmodellen.
 - Pedagogisk forskning kring CEMUS skulle kunna bidra till att stärka CEMUS anseende.
 - Cemus Research Forum (CEFO) skulle kunna stärka forskningsanknytningen med lite mer långsiktigt perspektiv (en doktorandutbildning är typiskt 4 år).
- **Organisationens minne**
 - Modeller för erfarenhetsöverföring mellan kursomgångar (och kursamanuenser) behöver utvecklas för att stärka organisationens minne.